

ANTANTA MORA PLAČATI SVOJ DOLG

Ameriški senatorji, ki so se vrnili iz Evrope, so soglasno tega naziranja, brez oziroma strankarskega prepričanja. — Nemčija se bo sama dvignila iz prepada, v katerega so jo pahili zavez-niki. — Ameriško stališče upravičeno.

Washington, D. C., 7. oktobra. Trije senatorji so danes odločno nasprotovali vsakemu kance-larstvu ali razveljavljanju zaveznik-skih dolgov v Združenih drža-vah. Ti senatorji so McKinley, republikanec iz Illinois, Spen-ccr, republikanec iz Missouri in Harris, demokrat iz Georgije. Vsi trije so razpravljali o svojih utisih po daljšem potovanju po Evropi, kjer so se mudili kot ameriški delegati na konferenci med-parlamentarne mirovne u-nije. Vsi trije soglašajo v tem, da je opaziti v Evropi dosti trp-ljenja in ekonomskih težkoč, da pa ne sme ameriška vlada daja-ti evropskim narodom nikakih nadaljnjih posojil. Vsi trije so pušili nadalje do prepričanja, da se bo Nemčija iz svoje lastne moči dvignila iz sedanjih težkoč, s čemur so ji dali najboljšo iz-pričevalo.

Glede Lige narodov sta se ob- republikanska senatorja precej razlikovala od svojega demokra-tičnega tovariša. Senatorja Mc-Kinley in Spencer sta izjavila, da Združene države ne smejo vsto-piti v Ligo, a senator Harris je rekel, da bi bile razmere tako v Evropi kot v Ameriki danes boljše, če bi bila postala Ame-rika član Lige od prvega pričet-ka.

Liga ne deluje danes v smi-slu kot je bila prvotno organizi-rana, — je izjavil senator Mc-Kinley. — Izkušnja je, da ne more dati narodom povelj, naj sto-rijo to in to in sedaj si lasti kre-dit, da je spravila narode skupaj v namenu, da se razgovarjajo glede spornih vprašanj. Anglija in Francija obvladata Ligo. Bal-four je najbrž glavni odločujoči faktor.

Senator Spencer je rekel, da postaja vsaki dan bolj očitno, da je imela Amerika prav, ko ni hotela vstopiti v Ligo narodov. V slučaju, da bi vstopila, bi bil danes Carigrad poln ameriških mornarjev in vojakov.

PROCES PROTI MORILCEM RATHENAU.

Lipsko, Nemčija, 7. oktobra. Velika senzacija je vzbudila tu-kaj vest, da so skušali monarhi-sti zastrupiti petnajst oseb, proti katerim se vrši tukaj proces ra-di umora Rathenaua.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, AVSTRIJI ITALIJI IN ZASE-DENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih cenah.

Včeraj so bile naše cene sledeče:

Jugoslavija:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Ma-riboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač za hitro izplačilo najugodnejše.

300 kron	\$ 1.40	1,000 kron	\$ 4.30
400 kron	\$ 1.80	5,000 kron	\$21.00
500 kron	\$ 2.30	10,000 kron	\$41.00

Italija in zasedeno ozemlje:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opatiji in Zadru.

50 lir	\$ 2.75	500 lir	\$23.50
100 lir	\$ 5.00	1000 lir	\$46.00
300 lir	\$14.10		

Za pošiljave, ki presegajo znesek dvajsetisoč kron ali pa dvatisoč lir dovoljujejo po možnosti še poseben popust.

Vrednost kronam, dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam dosepe poslani denar v roke. Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte posoben oglas v tem listu.

Denar nam je poslali najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

62 Cortlandt Street

New York, N. Y.

pravilnost

NE VE NICESAR O MORILCU.

Kot je bilo že poročano, je povzročil v državi New Jersey veliko senzacijo umor Mrs. Mills in protestantskega pastora Rev. Halla. Mills je bila cekvena pevka ter intimna prijateljica Halla. Nekega jutra so našli oba umorjena, ležeča drug po-leg drugega. Oblasti si na vse načine prizadevajo priti mo-riču na sled. Slika nam ka-že ognjegaseca Williama Steven-sa, polbrata Mrs. Hall. On ni bil ba-je nič kaj zadovoljen s prijateljstvom, ki ga je gojila pokojna Mrs. Mills napram Hallu. Mislil je, da je on zapleten v morilno zadevo, so ga dr-žavni uradniki več ur izpra-sevali, a pa niso mogli ničesar dognati.

NAJNOVEJŠA ODLOČITEV VOJAŠKE OPERACIJE V AMERIŠKIH SUHAČEV MEHIŠKI REPUBLIKI

Inozemske ladje imajo do dne 14. oktobra čas iznebiti se vseh za-log opojnih pijač. — Nikakega odloga za ameriške ladje.

Washington, D. C., 7. oktobra. Vlada je storila danes odločne korake, da izvede neizprosno iz-vršitev odredbe generala pravdnika Daughertyja glede pijač na vseh oceanskih parnikih, ki pri-hajajo v pristanišča Združenih držav. Lasker, načelnik Shipping Boarda je dal vsem poveljnikom ameriških ladij povelje, da se mo-razo takoj iznebiti zadnje kap-ljice opojnih pijač. Ameriške la-dje, ki so sedaj na morju, bodo dobile slična povelja, kakorhi-tro bodo prišle v notranjost treh milj od ameriške obali.

Kar se tiče inozemskih ladij, ne bo vprizorjena nobena akcija proti njim pred 14. oktobrom. Predsednik Harding je v pismu, katero je poslal zakladniškemu tajniku Mellonu, priporočil ta odmor.

Glavna stvar, katero je imel ameriški predsednik pri tem v mislih, je bila, da ne bodo pri-staiki prohibicije v kongresu še nadalje nasprotovali takozvani "ladijski predlogi", koje namen je ustvariti mogočeno ameriško trgovinsko mornarico. Prohibici-jonisti so bili proti tej predlogi predvsem raditega, ker so na parnikih, vozečih pod ameriško zastavo, prosto prodajali vse vr-ste opojnih pijač, kakorhitro je prišel parnik tri milje od ameriškega brega.

Ljudje, ki poznajo položaj, so povsem drugačnega mnenja. Na-čelnik Shipping Boarda, Lasker, je rekel: — To je težak udarec za ame-riško trgovinsko mornarico. Po-ročila, ki prihajajo v Washing-ton iz različnih delov, pravijo, da ni narod zadovoljen s to odloči-tvijo in da bo dal izrazu temu svojemu ogorčenju pri prihodnjih volitvah.

Dosedaj ni dobil državni de-partment še nikakih protestov londonskega sunanjega urada

Zvezne mehiške čete so porazile generala Murguia. — Mehiski predsednik je mnenja, da so gibanja ustavev brezpomembna.

Mexico City, Mehika, 7. okt. Ustavske čete pod poveljstvom generala Murguia ter njegovega prvega pribočnika, generala Eduarda Hernandeza so bile na odločen način porazene danes zjutraj ob štirih pri Guara-che, v državi Durango, kjer so jih presenetile zvezne čete pod po-veljstvom generala Escobarja. — Soglasno s poročili, ki so prišla knalu nato v urad mehiškega predsednika Obregona. Dva in dvajset ustavev je padlo v boj, večje število je bilo ranjenih in zvezne čete so zajele tudi nekaj vojnega materiala.

Precej vznemirjenja je bilo o-paziti danes opoldne po ulicah mesta, ko se je razširila vest, da je bil general Murguia ujet in da ga bodo privedli v zvezno glavno mesto, kjer naj bi ga so-dilo vojaško sodišče, a vse toza-devne vesti je dementiral vojni urad ter poleg tega še predse-dnik Obregon sam.

Glavni eksekutivni uradniki mehiške republike izjavljajo, da so številna revolucionarna giba-nja, ki jih je opaziti po deželi, brez vsakega večjega pomena ter da značijo le delen izraz nezado-volnosti z obstoječimi razmera-mi, kot ga je opaziti v gotovih krogih.

Kar se tiče načrtov generala Murguia je mehiški predsednik mnenja, da je njegov glavni na-men strmoglavit zvezne oblasti v Juarezu ter okorakati nato v južni smeri skozi državo Chihua-hua ter nabirati spotoma prista-še. Ker se mu je ta načrt sedaj izjalovil, mu ne preostaja druge-ga kot udati se zvezni armadi ali pa pobegniti preko medna-rodne meje.

proti odločitvi, katero je podal generalni pravdnik Daugherty.

RUSIJA VZROK SPLETK NA BLIŽNJEM IZTOKU

V Berlinu so mnenja, da so ruski sovjeti odgovorni za sedanji položaj na Bliznjem iztoku.

Berlin, Nemčija, 7. oktobra. — Tukaj prevladuje splošno mne-nje, da so intrige, katere je vprizorila ruska sovjetska vlada po-tom tukajšnjega svojega zastop-nika, Maksima Litvinova, ki je v stalnem stiku z zastopniki ke-malistov, vzrok sedanjih zaplet-ljajev na Bliznjem iztoku. Te in-trige so ba-je tudi vzrok, da so se dosedaj izjalovili še vsi posku-si, da se uveljavi mir na Bliznjem iztoku ter reši vsa najbolj pere-ča vprašanja.

Berlin predstavlja sedaj člen v zvezi med Moskvo in Angoro. Lenin je navdahnul Turke s po-gumom, — če jim je bilo kaj ta-kega sploh treba, — kajti pozval jih je, naj ustrajajo pri svojih maksimalnih zahtevah ter jim obljubil vojaško pomoč v sluča-ju vojne. Soglasno z avtentični-mi poročili, ki so dospela semkaj, posluha sedaj moskovska vlada pod kombiniranim pritiskom skrajnih komunistov ter odlo-čnih nacionalističnih elementov. Radikalni upajo, da bodo ohrani-li svojo moč v Rusiji potom nove vojne in nacionalisti vidi-jo v tem priliko, a nanovo ožive-tradicionalno rusko politiko, ti-kajočo se Dardanel.

Stališče Moskve je izza izbra-ha turško-grškega spora ustali-lo številne konservativne elemente, ki sanjajo še sedaj o ruski kon-troli nad Carigradom in ožinami, ki vodijo v Črno morje. Prepri-čani so, da se lahko poslužijo sovjetske vlade kot orodja, s po-moščjo katerega jim bo mogoče doseči svoj cilj ter pozivom na domoljubje izločiti zadnje ostan-ke komunizma ter internaciona-lizma iz ruskega javnega življe-nja.

Tem ruskim nacionalistom stopi na strani pretežni del po-veljnikov rdeče ruske armade, vključno nekatere najbolj zmož-nih generalov prejšnjega ruske-ga carskega režima.

Komunisti pa vidijo na drug-strani v nadaljni vojni priliko, da izvedejo svetovno revolucijo, najprej s sovjetiziranjem turške armade in nato z razširjenjem komunističnega repozloženja po celi Evropi, predvsem v Nemci-ji, prav kot sto storili to v Rusij v prvih dneh vojne.

Moskovska politika glede Bliz-njega iztoka je vsled tega kom-binacija skrajnega komunizma ter starinskega ruskega imperi-jalizma. Čudno, a resnično je, da podpira francoska javnost zahte-vo Rusije, da se vdeleži konfe-rene, tikajočih se vprašanj Bliz-njega iztoka. Na ta način je do-bila Francija v svoje roke nadalj-na karto proti Angliji in nadalj-na posledica vsega tega bo, da bo oživila ljubezen ruskih nacio-nalistov do Francije, ki se je o-hladila, ko je pariška vlada za-vrgla generala Wrangla.

NOV ČEHO-SLOVAŠKI KABI-NET.

Praga, Čehoslovaška, 8. okt. — Tukaj so sestavili nov čehoslovaški kabinet, kateremu načeljuje Anton Švehla kot ministri pred-sednik.

Zunanje ministrstvo je prevzel dr. Eduard Beneš. V novi vladi je zastopanih petero strank. — Agrarci imajo štiri zastopnike, socialni demokratje štiri, narod-ni socialisti tri, narodni demo-kрати in narodni katoliki pa po dva. Dr. Beneš in minister za Slovaško Kallay ne pripadata ne-beni stranki.

SKLEP ZAVEZNIKOV GLEDE FRANCIE

Zavezniki pravijo, da ne smejo Turki v Tracijo, dokler ne bo mirovna pogodba z Grki pod pisana. — Skupni dogovor Cur-zonom ter francoskimi in italijanskimi zastopniki. — Zave-zniki bodo vstrajali pri svojih zahtevah.

Pariz, Francija, 7. oktobra. — Zahteva Turkov, da neposredno zasedejo celo Tracijo, je ustva-rila danes nadaljno vojno pošast na Bliznjem iztoku ter dovedla Francijo, Anglijo in Italijo do sklepa, da bodo povečale polno-moči zaveznik-skih vojaških zastop-nikov v Mudaniji. Štiri točke, glede katerih so se dogovorile tri glavne države, so naslednje:

— Turška armada ne sme za-sesti Tracije pred podpisanjem turško-grške mirovne pogodbe.

— Grške čete v iztočni Traciji ter krčanski prebivalci, ki hoče-jo odpotovati od tamkaj, naj prično z izpraznjenjem ozemlja ta-koj in sicer pod zaveznik-skim nad-zorstvom in s polnim zagotovilom za varnost, tako za Turke kot za Grke.

Po izpraznjenju in tekom na-slednjega meseca bo turskim o-blastim in orožništvu dovoljeno prodrati v ozemlje pod nadzor-stvom in kontrolo zaveznik-skih čet.

Po enem mesecu take admini-stracije bodo opustili zavezniki kontrolo nad iztočno Tracijo ter jo izročili Turkom, nakar se bo-doumaknili na položje, katero zavzemajo sedaj ob Čataldži črti in na desnem bregu reke Marice, v grški Traciji.

Te pogoje sta odobrili danes popoldne francoska in italijanska vlada in brzojavno jih je sporo-čil v London lord Curzon, angliški minister za zunanje zadeve s prošnjo, naj jih angleški kabi-net sprejme.

Lord Curzon je rekel ob času ko je objavil te mirovne pogoje, "da predstavljajo ti pogoji for-mulo za mir na Bliznjem iztoku". Tri sile so iznova potrdile, da se bodo držale pogojev, katere so stavile Turkom pred dvema ted-noma in, ki se tičejo zopetnega ustanovljenja Turcije v Evropi v slučaju, da bi kemalisti ne kršili nevtralnega ozemlja ter skušali prekoraciti Dardanele.

Danes zvečer so številni izjav-ljali tukaj, da značijo revidirani pogoji, glede katerih so se dogo-vorili zastopniki Anglije, Fran-cije in Italije, gotove koncesije za Turke, kajti v prvotnih posla-nicah zaveznikov na kemaliste se je glasilo, da jim bo vstop v iz-točno Tracijo dovoljen šele po sklenitvi mirovne pogodbe. Še glasno z novimi pogoji bodo v-pustili zavezniki kontrolo nad iztočno Tracijo potem, ko bodo Grki izpraznili dotično ozemlje ter se umaknili na vojaške pozi-cije, katere zavzemajo sedaj, kjer bodo ostali, dokler ne b-mirovna pogodba sklenjena ter bo smeli Turki zasedeti dotično ozemlje.

Splošno se domneva, da bodo ti pogoji sprejemljivi za Ismid-pašo, ki zastopa kemaliste na konferenci v Mudaniji.

Današnji sklep pomenja dolo-čenje nevtralnega ozemlja, soglas-no s katerim bodo ostali Angli-zi v Čanaku ter se Turki nekoli-ko umaknili s svojih sedanjih pozicij. Vprašanje Galipolisa in ožin bo šele treba uravnati, a za-vezniške čete bodo na vsak na-čine ostale na Galipolisu.

Na temelju novih navodil, ki bodo takoj poslana generalu Har-ingtonu, vrhovnemu zaveznik-sku poveljniku v Carigradu, je postal položaj glede turškega vprašanja bolj jase in določen. Konferenca v Mudaniji se je iz-jalovila predvsem raditega, ker ni imel general Harrington nika-kih določnih navodil, nakar so Turki zahtevali odločitev v teku štiri in dvajsetih ur.

Diplomatje se niso lotili dela, da bi sestavili odgovor na posla-

nico angorske vlade, v kateri se je glasilo, naj se vrši mirovna konferenca dne 20. oktobra v Smirni in naj zavezniki pripuste tudi sovjetsko Rusijo. Odgovor na to poslanico pa je predstavil predmet razprave in zavezniki so soglasno sklenili, da jim ne bo mogoče povabiti sovjetsko vlado.

Stavljen je bil proti-predlog, naj se vršita dve konferenci. Prva naj bi se vršila, kot prvotno določeno, med zavezniki, Jugo-slavijo, Rumunsko ter Grško in Turčijo. Na tem sestanku naj bi se predvsem ugotovilo princip prostosti ožin pri Dardanelah in Bosporu. Na nadaljnem sestanku pa naj bi se ugotovilo metodo, kako kontrolirati Dardanele. Na to konferenco naj bi povabili tu-zastopnike Lige narodov, Rusije in Bolgarske.

KOLERA V TOKIJU.

Tokio, Japonska, 7. oktobra. — Izza izbruha kolere v Tokiju so zaznamovale oblasti sto slučajev te bolezni in ena četrtna sluča-jev se je končala s smrtjo. To je najvišji rekord izza velike epi-demije, ki je izbruhnila l. 1915. Oblasti so zaprele ribje trge ter številne šole. Ribiške vasi so bile dosedaj najhujše prizadete.

CELA POLICIJSKA SILA ZA-STAVKALA.

Baker, Oregon, 7. oktobra. — Cela policijska sila v tukajšnjem kraju, obstoječa iz petih moža-karjev, je zastavkala, ko niso hoteli občinski močje odstaviti poslušajočega policijskega načet-nika, Frank Littlefielda.

Littlefieldu očitajo nereda te-kom uradovanja.

NOVA GIBANJA TURKOV.

Carigrad, Turčija, 7. oktobra. Turška kavalerija in infanterija je zopet prekršila nevtralnno o-zemlje krog Ismida.

To je eno izmed kršenja ozem-lja, ki varuje Carigrad na azijski obali, a turške čete niso na-predovale še tako daleč, da bi prišle v neposreden stik z angli-skimi četami.

PIJANEC ZASPAL V SODNIJI.

V policijsko sodišče v Yonkers so privedli večeraj 45-letnega Thomasa Harneya. Ker sodnika le ni hotelo biti, se je možak zleknil po klopi in zaspal. Kmalu zatem je vstopil sodnik Charles W. Booter ter naročil nekemu po-lieistu, naj pijanca zbudi. — Za-kaj ste prišli v takem stanju v sodišče? — je vprašal sodnik. Pijanec mu je odgovoril: — Ve-ste, gospod, jaz sem večkrat tu-kaj. Jaz vas jako rad poslušam, gospod sodnik.

Sodnik se je nasmehnil ter ga izpustil.

STINNES JE KUPIL MADŽAR-SKO ŽELEZOLIVARNO.

Budimpešta, Madžarska, 8. okt. Nemski veleindustrijalec Hugo Stinnes je kupil akcije madžarske železolitvarne v Liptaku. Proizvode namerava izva-zati na Balkan in v južno Rusijo.

Prej je bila železolitvarna last Angleško-Madžarske banke.

"GLAS NARODA"

YU-SLOVENIAN DAILY
Owned and Published by
Meyers Publishing Company
(A Corporation)
FRANK SAKSER, President **LOUIS BENEDIK, Treasurer**
Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

GLAS NARODA
(Voice of the People)
Issued Every Day Except Sundays and Holidays.
In New York City \$7.00
In Canada \$8.00
In Europe \$10.00
Subscription Yearly \$6.50

Advertisements on Agreement.
"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izven nedel in praznikov.
Dopis brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovni po-
sreduje po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam
tudi prejajo bivalne naslove, da hitreje najdemo naslovila.

GLAS NARODA
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2272
TRADE UNION COUNCIL
NEW YORK CITY

ITALIJANSKI SOCIJALISTI

Pred dvema leti je vse kazalo, da je zmaga v Italiji direktna akcija.

V vseh velikih industrijskih središčih so se delavci polastili tvornice. Zahtevali so kontrolo industrije ter jo navidezno dobili.

Vlada se je vdala v vsako zahtevo. Vse je kazalo, da je zmaga v delu socializma.

Sedaj pa je prišla vest, da se je italijanska socialistična stran- ka formalno in oficijelno razcepila na dva dela, s tremi ali štirimi manjšimi fragmenti, oprijemalci se obeh fakijs.

Ni dosti razlike, če drže sedaj italijanski socialisti skupaj, kaj- ti postali so skoro brez pomena.

Mogoče bodo zopet prišli na površje kot močna stranka, a pri- lika za to je manjša vedno tega razcepitja.

Z devet in dvajset ali trideset tisoč glasovi je komunistična fakcija vrgla iz stranke Turati-ja in njegove zmerne somišljenike. Nekako tri tisoč upravičenih volivcev, ki pripadajo manjšim fak- cijam, se je vzdržalo glasovanja.

To je važno pred vsem raditega, ker daje to vsaki obeh večjih fakijs povod, da se imenuje prvotna in pristna socialistična stranka.

Posledica bo najbrž izbruh ostrih bojov za kontrolo strankine- ga stroja in iz tega izvirajoče oslabljenje socializma in naj zmaga- ta ali ona fakcija.

Kako pa se je zgodilo, da je bilo gibanje iz leta 1920 tako mir- no in korenito zadušeno?

V največji meri je odgovoren za to Giolitti, stari lisjak. On je popustil glede slehne točke, ko so se socialisti poslužili direktne akcije. Umaknil se je na čeli črti ter pričel na to graditi taka sre- dišča odpora in opozicije kot jih je mogel storiti.

Fašisti so se mobilizirali. Vlada je neprestano izjavljala, da ni- ma nobenega posla z njimi, a večkrat so le opravljali dela, katerih se vlada ni upala lotiti.

Socialisti so se jim sicer skušali upirati, slabila pa jih je raz- dvojenost v lastni stranki, ki je bila posledica odločne zahteve Mo- skve, da morajo obdržati vernost komunistični doktrini.

Dočim so se socialisti prepirali med seboj glede principijev, so pričeli fašisti podirati stroj, na katerega bi se socialisti lahko zanesli, če bi bila zopet potrebna direktna akcija. Nevarne vidite- lje so pobili. Klube in glavne stane so uničili in požgali.

Socializem izgleda danes v Italiji dosti slabši kot je v resnici.

Razorganizacija, notranji boji, pretkanost sovražnika — vse to je napravilo socialiste v Italiji za trenutek impotentne. Upanje na oživilje se more osredotočiti krog zmerne fakcije Turati-ja.

Ta skupina ima inteligenčen in praktičen program ter kaže pre- cej zdravega razuma v svojem stališču napram vladi in političnim fakcijam.

Dopis.

Iz Clarksburg okruga, W. Va.

Odkar je stavka končana, ima- mo počitnice. Rovi v tej okolici posnemajo neko belokranjsko vas, ki ima v predpisu samo dva dni v tednu za delati. Nedelja je božji dan, v ponedeljek se mora zdraviti, ako je kdo preveč pil v nedeljo (tista vas prideluje dosti dobrega vina), torek in sredo sta za delati, četrtek je dan, da se človek pogo- sti, petek je nesrečen dan, v so- boto se mora pripraviti za nedeljo. Nekako tako je z rovi po tej okoli- ci. Pred aprilom smo imeli brez- poselnost, z aprilom smo dobili strajk, za strajkom pa počitnice. Odkar je stavka končana, delajo nekateri rovi komaj po dva dni na teden in še takrat le po nekaj ur. Dobi se le po dva ali tri voze. Ne- kaj rovoj dela bolje, ali kjer se dela bolje, se ne more dobiti ne dela, ne stanovanja. Vsi rovi ima- jo premogarnjeve več kot jih potre- bujejo. Tukaj je takšni naval na rove, kakor je bil nekdanj na zlata polja v Californiji. V rovu, kjer delam jaz, ne zadostuje za pečlar- ja, kaj se, kdor ima veliko druž- no. V drugi polovici stavke so bile maline. Malin ni več. Drugega sadja kot malin in jabolk v West Virginiji ni. Jabolka so pa poseb- la židve leti zeno s premogarsko industrijo.

V št. 226. Glasa Naroda sem čit- al jako zanimiv članek: "Zeleni premog tekmuje s črnim". Pisat-elj tega članka misli povedati: Prišli so časi, ko bo farmer kuril s koruzo, premogar bo pa dal svoji družini na mizo premoga me-

Lz Slovenije.

Električna razsvetljava v Mostah.

Občina Moste pri Ljubljani dobi v kratkem električno razsvetlavo. Občina je s tankanjno kemi- no tovarno sklenila pogodbo za dobavo električnega toka za svo- občno. Drogovi za napeljava elek- trične razsvetljave se že postav- ljajo ter bo električna razsvetlja- va že to jesen funkcijonirala.

Tvornica lakov in barv.

Medic. Rakove & Zankl, družba z o. z., tvornica lakov in barv v Ljubljani. To podjetje se je usta- novilo že leta 1938. Ustanovitelj je bil Adolf Hauptmann. Pozneje so prevzeli tvrdko A. Zankl, sinu- vi in nato sedanja tvrdka Medic. Rakove & Zankl. Tvrdka se bavi z izdelovanjem kemičnih in rud- ninskih barv, lakov, firnežev in steklarskega kita ter razpečava svoje izdelke po celi Jugoslaviji. Povprečni letni promet znaša več sto vagonov. Podjetje se bo znat- no razširilo, ker bo v najkrajšem času zidalo največje in najmoder- nejše tvornico v Jugoslaviji. Iz- delki so priznani dobri.

Vojaška vest.

Dosežanji komandant 1. bata- ljona 40. triglavskega pešpolka, major Stevo Kujundžić, je na- lastno prošnjo premeščen iz Ljub- ljane k 30. pešpolku v Prizren. Ž njim izgubi Ljubljana zopet enega onih vrlih srbskih oficirjev, ki so ob prevratu takoj prihitieli k nam in preprečili na naših tleh grozečo anarhijo in italijansko invazijo. Major Stevo Kujundžić je tudi znan iz bojov na koroški fronti in je po plebiscitu s svojim ba- taljonom kot zadnji zapustil naš nesrečni Korotan.

Mariborska artilerijska podoficir- ska šola

je imela v okolici Pragerskega 7- dnevnih orožnih vaj. 16. gojencev te šole je položilo izpit za sprejem v beograjsko vojno akademijo. Polovica teh gojencev je Sloven- cev, večinoma Školov.

Smrtna kosa.

V splošni bolnici v Ljubljani je umrla Nežika Ažman, rojena Mal- gaj. Za njo žaluje poleg soproga 7 sinov in 2 hčeri. Pokopali so jo 7. sept. v Naklem na Gorenjskem. V Mariboru je 6. sept. umrl biv- ši trgovec in vodja podružnice "Assicurazioni Generali", Franc Havlicek, lojalen Nemec, ki je bil splošno priljubljen tudi med Slo- venci. (Po imenu sodeč bi moral biti Čeh, ne pa Nemec.)

Dobra vinska letina na Dolenj- skem.

Čeprav je letos suša povzročila na Dolenjskem po polju mnogo zla in je letina slaba, vendar je na vinograde zelo dobro vplivala, in bo dovolj izvrstne kapljice. Zad- nji dež je vinogradom koristil.

Veleindustrialec Majdič okrađen.

Na vrtu Log, katerega od vseh strani obdaja Sava, so neznanj v- lomili vdrl v zaklenjeno shrambo veleindustrije Vinka Majdiča v Kranju ter odnesli raznega blaga v vrednosti nad 50.000 kron.

Navihan goljuf.

K nekemu ljubljanskemu delav- cu je prišel navihan goljuf, star približno 30 let, in mu rekel, da mu lahko preskrbi nekaj špeha po 70 kron in nekaj kilogramov loja po 20 kron. Napolnila sta se proti Šiški in šla v Matjanovo go- stilnico, kjer je "Janez" zahteval na račun 460 kron, češ, da mu ta- koj prinese slanino. Ošel je z de- narjem in ni se več vrnil. Nav- hanec se niso prišli na sled.

Tetvine v Ljubljani.

Na ljubljanskem velesejmu so se v znatnem številu pojavili tudi žeparji. Ne samo domači, marveč tudi "gostje" iz raznih pokrajin Jugoslavije. Žeparji so vzpiraj- jali prave "ofenzive". Tako ofen- zivo so začeli v nedeljo 3. sept. po- polno. Vprizorili so umetno gnječo ter šli takoj na delo. Imeli pa so smelo. Oko ljubljanskih de- tektivov je ptičke kmalu zapazilo ter spravilo pod ključ Josipa Fi- lipoviča iz Novega Sada, Ale- ksandra Abasovića iz Zemuna ter in še precej debelo. Velika razli- ka med premogom je po West Vir- giniji. Najlepši premog je okolice Fairmont in Clarksburg, Logan Co. in Welch do Pocahontas, Va. Westvirginski premogar.

Mijo Perkovića in Ivana Rukavi- no iz Siska.

Iz spalne sobe mestnega učite- lja Ivana Malnarica v Ljubljani je bilo 4. sept. med kosilom ukra- deno 5 koeov, obleke in en velur- klobuk v skupni vrednosti 10.000 kron. Tat je prišel skozi okno.

Romantičen tat pod posteljo.

V temni noči od 7. na 8. julija je prišel v Kumen pri Sv. Lovren- cu na Pohorju že sedemkrat pred- kaznovani 22letni ključavničar Franc Grah, ki se je vračal iz Ma- ribora, kjer je ravno odslužil 18- mesečno ječo zaradi tatvine. Kma- lu po polnoči je Grah kljub temi opazil, da pri gostilni Korez hišna vrata niso trdno zaprta. Že nekaj minut kasneje je gostilničarka v polnu zbudila svojega moža, češ, da je nepoklican gost v sobi. Mož je v resnici vstal, prižgal luč in preiskal sobo, videl pa je baje pod posteljo samo velikega domačega psa. Ker pa se žena le ni dala po- tolažiti, je šel mož še v drugo so- bo. V tem hipu pa je namesto psa skočil izpod postelje pred prestra- šeno gostilničarko tat Grah, po- grabil na mizi literarno steklenico in zagrozil gostilničarki, da ji raz- bije glavo, ako se oglasi. Nato je v naglici izmaknil gostilničarjevo zlato uro z verižico in izginil skozi odprto okno. Še istega dne popold- ne pa so romantičnega tatu are- tirali orožniki, ko je zopet pre- iskoval premakljivo notranjost neke druge hiše ob cesti v Ruše. Grah je 6. sept. pred mariborskim sodiščem priznal svoje dejanje in pripomnil, da ga je gostilničar, ko je bil skrit pod posteljo, še celo prijel za nogo. Bil je obsojen na 14 mesecev težke ječe.

Srbski kmetje v Sloveniji.

Dne 5. sept. je prišlo v Ljub- ljano 87 srbskih seljakov Šuma- dijevcev, da si ogledajo naše gos- podarske in kmetijske ustanove, da se pebratijo z našim kmetom in da vidijo sadove in uspehe njego- vega dela. Že lansko leto so poli- teli naši kmetovalci med svoje bra- te v Srbiji in so se vrnili navdu- šeni in očarani od prisrčnega spre- jema in gostoljubja, ki so ga bili deležni pri bratih Srbi. Sedaj so jim srbski rojaki vrnili obisk in posetili Ljubljano, kjer so bili go- stoljubno sprejeti. Iz Ljubljane se se potem podali v razne kraje Slo- venije in povsod so bili dobrodošli. V Brezicah je srbske seljake po- zdravil tankajšnji župan dr. Zdo-šek, imenom vlade pa okrajni gla- var dr. Ogrin. Bil je to prvi po- zdrav na slovenskih tleh.

Razno iz Gornje Radgone.

Vsled zadnjega neprestanega deževja, ki je znatno naškodilo vi- nogradom, je tudi Mura tako na- rasla, da je mestoma prestopila bregove. Bati se je večje poplave, katastrofa preti lokam.

Naše ceste so še vedno v mizer- nem stanju. Najbolje bo, da bodo vsi, ki se pritožujejo čez slabe ce- ste, šli iste sami pometat in zv- ozili vse smeti na tako vidno mesto, da bi se spodbudili ob njih tudi najbolj kratkovidni občinski od- borniki.

Na podiražem se mostu čez Muro so izboljšali trlho tramovje; medtem pa so nastale nove luknje in se bo "fikanje" zverženega mostu v doglednem času zopet podvzelo. Ali bi ne kazalo začeti misliti na gradnjo novega mostu na državne stroške?

Stražarnica ob mostu je v tako slabem stanju, da mora biti člove- ka naravnost sram, da je to stra- žarnica jugoslovanske obmejne straže. To ni niti baraka, kakor se spodobi, spodobi, ampak strani- šča podobna zgradba, polna lu- kenj in špranj. Če pomislimo, da postajajo noči hladne in da imajo v stražarnici kvečjemu 2-3 vo- jaki prostora, moramo ta nedosta- tek beležiti naravnost kot zločin na življenju vojakov Stražarnica na Melhu pa sploh ni več stražar- nica.

Pri naši carinarnici je včasih kaj čudno postopanje. Beležiti mo- ramo hvalabog dejstvo, da sicer ni pritožb večjega značaja, am- pak opazuje se neka animoznost napram znanim tukajšnjim prebi- valcem, da se iste šikanira kljub temu, da so znani, da se ne pečajo s tilotapstvom, medtem ko se na prave tihotapee ne polaga tolika nazljivost. Ta ponovna pritožba prihaja iz kroga tukajšnje inteli- gence ter jo beležimo v toliko, ker želimo, da se nedostatek odpravi.

Peter Zgaga

Neki ameriški znanstvenik je ugotovil, da je na svetu še ved- no veliko žensk, ki računajo na prste.

Pri vseh ženskih računih pa igra poglavitno ulogo tretji prst na levi roki.

Poincare in angleški zunanji minister Curzon sta se dogovori- la glede zavezniške politike v Traiciji.

Stroške za izvedbo te politike bo seveda Nemčija plačala.

Kritika je potrebna. Nekateri kritiki so surovi, nekateri so u- ljudni. Oboji so potrebni. Ko prečitamo kritiko, začnemo pre- mišljati. Če bi ne bilo kritike na svetu, bi bilo malo ali nič na- predka; in veliko več greha.

Sorodniki izrečejo o pokojniku svojo končno sodbo tedaj, ko od- prje njegov testament. Za neka- tere je bil pokojnik "blagi mož", za druge pa "stari osel".

Grozno je, če pevka zapazi, da nima več glasu.

In še strašnejše je, če tega sploh ne opazi.

Pred poroko govori fant puncu o svojem sreč.

Po poroki pa navadno o svo- jem želodcu.

Skoraj vsakega obtoženeza spra- vi v luknjo nesrečna številka tri- najst.

Dvanajst porotnikov in en sod- nik.

Iz Stocktona, Cal. poročajo: Lansko leto je v tem kraju po- gojtnila ženska iglo. Sedaj so iglo našli v želodcu njenega otroka.

Kaj takega je mogoče edino- le v Ameriki in posebno v Califor- niji ob času trgatve.

Zakon ni za ljubezen nikak za- dršek.

Kdor ne zna molčati, ne zna ljubiti.

Užitek je, iz ljubezni ljubico ljubimcu vzeti.

Znana ljubezen ni trajna.

Kdor ljubi, je vedno plah. Vsaj spočetka.

Ni zapreke, da bi ženska ne ljubila dveh mož ali mož dveh žensk.

Dekletom roji po glavi zakon, ženam ljubezen.

Ljubezen se ujame na svileni nit, a ne preženeš je niti z vrvjo.

Čemu nevesta na poroki joka, izve šele čez leto dni.

Zadnja ljubezen je prava.

Kdor ženo napaja z oetom, ne pije z njenih ustnic medu.

Ko presojaš zasluge kakega javnega delavca, ne glej, kdo jih hvali.

Dobro preštudiraj značaj ti- stega, ki jih graja.

Ko kaj prosiš, stopi na prste in glej človeku naravnost v oči.

Prošnje, kleče izšepetane, po- navadi niso uslišane.

Krasni so novi jugoslovanski bankovci. Lepo izrisani, fini in blesteči.

Toda pomni, prijatelj: ni vse zlato, kar se blešči.

Jugoslovanska

Katoli. Jednosta

Ustanovljena 1. 1898

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki.
Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 35th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. I. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrtnin: JOHN MOVERN, 412 - 12th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik.
Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio Street, N. E., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:
ANTON ZBAŠNIK, Room 206 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIČ, 1334 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Porotni odbor.
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravstveni odbor.
VALENTIN PIRC, 780 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 539 - 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSIP STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikače se uradnih zadev kakor tudi denarne posiljitve naj se pošilja na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na pred- sednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišni- ka pošilja naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednosta se priporoča vsem Jugoslovanom za obliko pristop. Kdor "v" postati član te organizacije, naj se zlasti tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev te pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi: s 5 člani ali članicami.

Jugoslavija irredenta.

Ptičja gnezda so sli iskat.

Trije tički, mladi fantje, med katerimi je bil tudi 12letni Ladi- slav Vuk iz Vrtojbe pri Gorici, so šli iskat ptičjih gnezd v bližnji gozd. Vuk je peljal svoja dva pri- jatelja na mesto, kjer je že pred dnevi videl ptičje gnezdo. Ko ju je pripeljal do znamenitega dre- vesa, se je seveda spravil nanj, o- stala dva pa sta zrla, kaj bo. In res je bilo. Komaj je bil junak- kake 3 metre od tal, je padel iz vi- šine na tla. Oba tovariša, ki kaj takega seveda nista pričakovala, pa sta se spustila v krik in beg, da sta prišla Vukove stariše, ki se dečeta peljali v bolnišnico usmiljenih bratov. Zdravnik je u- gotovil, da deček ni poškodovan toliko, kot se je spocetka dozdeva- lo in da bo kmalu zopet okrevaj.

Svoboda tiska v Istri.

"Edinost" piše: Da orožniki, ki služujejo med našim ljudstvom, kaj radi pozablajo, da živé med kulturnim in civiliziranim nara- dom, je že znana stvar. Je tudi mnoge častnih izjem in napram takim brigadirjem ni naše ljud- stvo nikdar stidelo dolžnega pri- znanja. Tem bolj je upravičeno njegovo ogorčenje radi postopanja nekaterih "varuivov" zakona, ki izvršujejo to svojo vzvišeno nalo- go s tem, da si delajo zakone na svojo reko ali da teptajo pod no- gami obstoječe veljavne zakone, kakor se je dogodilo pred kratkim v Cerovljah v Istri. "Pučki Prija- telji" poročajo, da so prišli v tej vasi orožniki k tankajšnjemu trgovcu Udoviču ter mu izrecno prepove- dajo, da ne sme več sprejemati ne čitati "Edinosti" in "Pučkiga prijatelja". Udovič se je tej neza- koniti naredbi, ki predstavlja očit- no kršitev zakona o svobodi tiska, v začetku upiral, a končno moral se je vdati. Od poveljstva julij- skega oddelka kr. orožnikov za- bavevan, da stvar preišče in pouči po brejane orožnike, kaj ne smejo. Civilna oblastva pa vprašamo, ali velja ali ne velja tudi za nas julij- ske Slovence zakon o svobodi tiska. Sma enakepravni in enakoveljav- ni državljani ali nismo? Ker se nam zagotavlja, da smo, zahteva- mo, da se vse naše svoboščine vesti- no spoštujemo, ne izveniši svobo- de naših listov. Oblastva naj svo- je pooblašene organe poučijo, da se naši slovanski listi ravno tako dovoljeni in ravno tako svobodni kakor vsak drugi list, ki se tiska v Italiji, ker bo sicer naše ljud- stvo mislilo, da prihajajo naredbe za take prestopke od zgoraj.

Neroden sofer

je v Trstu podrl s svojim avto- mobilom mlekarko Terezo Nudlo- vič iz Škoflj. Uboga ženska je pri- nesla kakor ponavadi mleko v Trst, ne sluteč, kaj jo čaka. Ko je šla čez Corso Garibaldi, je prid- vel od strani avtomobil in jo po- dlrl. Revica se je potolkla po več delih telesa, najbolj pa po glavi. Peljali so jo v bolnišnico.

"Mednarodni" sejem v Trstu bo- kotira primorske Slovence.

"Edinost" z dne 6. sept. poroča, da je vodstvo tržaškega sejma za- vzelo namram "Edinosti" in sploh vsem Slovincem v Italiji prav- edno stališče. Vodstvo letošnjega sejma je bojkotiralo vse slovenske zadruge in vse naše ljudstvo, ki je razstavilo svoje pridelke in proiz- vode na tem sejmu. Na posamez- nih paviljonih so bili izprva tudi slovenski napis, kmalu pa so vsi bili smeti. Torej zopet nov dokaz o toliko povzdigovani ravnopravnos- ti in obenem dokaz, da v Trstu ne reflektirajo na Slovence.

Drugi si je zlomil nogo

Franc Relek iz Vrtojbe na Go- rici, star že 73 let. Ta si je pred 12. leti zlomil levo nogo, nato o- zdravel in od tedaj ni čutil nobe- nih bolečin več, noga je bila ka- kor zdrava. Smola pa je hotela, da je, potem ko je cel dan delal, vra- za take prestopke od zgoraj.

Vsak previden vlagatelj vpošteva pri naložitvi svojega denarja

Sigurnost in dohodek

Vložite vaše prihranke pri nas na

"Special Interest Account"

ker uživete te prednosti v polni meri. SIGURNOST vloge Vam je zajamčena v pokritju z naj- boljimi ameriškimi bondi, čisti DOHODEK pa iznaša 4% na leto.

Glavno zastopstvo
JADRANSKE BANKE

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street
New York City

Vladimir Lovstik:

VISNJEVA REPATICA.

(Nadaljevanje.)

"Kaj hočete?" je vprašal pustolovec osorno, ko mu je vrgla Dora svoj zadnji vroči pogled in priprila vrata za seboj. "Govorite kratko! Prišli ste me aretirati?"

"To je ravno smola, da ne," je povzel komisar v zadregi. "Mislil, da ste obveščeni, kaj? Na žalost se je položaj medtem poslabšal. Vse mesto je na nogah, gospod... kako vam je pravzaprav ime? Primoram bom zapreti Francosko nabrežje s kordoni; dva vaša upnika smo že priprili, ker sta razgrajala pred hišo. Vse to se godi vsled anonimnih pisem... ah! enega vidim tudi na vaši mizi. Nemogoče nam bo vztrajati dolgo na stališču, ki ga zavzema policija v interesu javnega mira in na višji ukaz; da namreč ne vemo ničesar in je vsa agitacija le navadna hujškaška izmišljotina. Zato mi je naročeno, da vas vprašam osebno, prvič in zadnjič, ali ste voljni izgniniti neumnost preko meje?" Poudarek njegovega nagovora je prihajal tem oblastnejši, čim zaničljiveje se je smehljaval Veselko.

"Lepo," je dejal pustolovec. "Hvaležno se bom spominjal tukajšnje policije ter jo priporočal kolegom, ki žele nemoteno živeti v svojem pokliu..."

"Ne posmehujte se!" je zagrmel komisar ter se napihlil. "Ako bi bilo po mojem, bi sedeli že dolgo tam, kamor spadate! Da ne pozabim: pravkar sem govoril s odvetnikom Smučiklasovim. Iz njegovih besed posnemam, da sami želite aretacije in kaj vem česa še, ker hočete z raznimi škandali odrediti kriminalizirati prebivalstvo. Ali policija vam bo znala zamašiti usta brez rahločutnega izbiranja sredstev, ne glede na to, da je Smučiklas pripravljen plačati vaše dolgeve; o nadebno bo tudi oddoločila, kaj sme in kaj ne sme biti javno mnenje. Z eno besedo, ako ostanete gluhi za dobre svete, vam zmešam štrečno jaz!" Premolknil je blisnil z očmi. "Zakaj molčite?" je vprašal nato. "Kakšen je vaš odgovor?"

"Takšen," je suho dejal pustolovec ter pokazal z roko na vrata, obračaje se hkrati k soferju, ki je bil krdoma vstopil ter se postavil Skobyllu za hrbet. "Rečite ekselenci, da bom ravnal po lastnem preudarku. Jacques, pomagaj pospodu ven."

"Toda komisar je šel sam; med vrati je pogledal nazaj ter siknil: "Pol ure imate časa!"

Sofer mu je sledil do hišnih vrat; ko se je vrnil, je našel Veselka v krčevitem smehu. "Ne brat," je vzkliknil osuplo, "to ni komedija! Glej, kaj se godi spodaj!" Peljal ga je k tenišni zavesi ter mu pokazal ljudstvo, ki se je gnetlo po nabrežju. "Doli z grofom!" so rjuli nekateri, "na cesto ž njim!" Ali teh sovražnikov je bilo manjša del; večina je grohotaje in mahaje upirala poglede kvišku, kdaj se pojavi slavljenčev obraz.

"Zdaj si utolažen, kaj?" se je obrnil Jacques k tovarišu, kažoč mu oddelek redarjev, k ise je bližal trumi. "All right, branili se bomo tu gori!"

"Bedak," je dejal Veselko, "mari ne vidiš, da so prišli razganjat ljudi!"

Sofer je okamenel, kločim je množica sprejela redarje z burnim hrupom. "Živela policija!" so vpili ogorčeni, med katerimi je bil najglasnejši koncipijent Fabina sam. "Primita ga, držite ga!" Toda nedej je nastavljal roke na usta in kriknil: "Doli z policijo, živela visnjeva repatica!" Vse nabrežje je zagrmelo za njim.

"Haha, to je blazno!" je izbruhnil Jacques, zvijaje se od smeha. "In ti, nesrečnejši Ti!"

"Gremo, zvesta duša; takoj se odpeljemo."

"Vendar te je srečala pamet! Hasan, kje si?"

"Nočejo me," je pokimal bivši grof, "ker se boje resnice; to je moj poraz... In policija mi dela pot, množijo mi vriskajo, Babilon se začneja..."

"To je tvoja zmaga!" "Hasan biti zadovoljen," se je namuznil Senegalec, ki je prisopihal takrat.

Množica je pomalen ustopala brezčutnemu "razidite se!" vrlih Skobylovih redarjev. Smučiklasov avto je stal na dvorišču ter veselo brnel odhodno; črnce je že sedel, a Jacques je čakal samo še, da se nabrežje izprazni. Medtem je izpolnil Veselko svojo zadnjo dolžnost in krenil še enkrat po črnih stopnicah, ki so držale k Mariji.

Okna njene sobe so bila zavezana; v brljenju sveč in žalobnem vonju dveh šopov vrtnarskega cvetja se je zdel prostor čudno prazen in tuji, kakor odmaknjen s tostran groba in prenešen na oni svet. Mladi mož je najprej zagledal Meto, ki je skrivala obraz ob postelji ter gnala zategel glas, da nisi razločil, je li jok ali molitev; šele nato je uprl oko v blazine ter odkril nekaj bledejšega od njih beline, obdanega z razpuščenimi valovi črnih las. Marijine ustnice so bile otrpnile v rahlem, sladkem nasmehu, ki je še med boleznijo časih odkrival lesk njenih prelepih zob; drobno razpele od bele kovine je izginjalo med prozornimi prsti, in rjuha, ki je odevala mrtvo, je komaj drnila slutnjo telesnih oblik. Ali vendar je bila v tej sliki neskončna žalost in grenka, niti v večnem spanju ne ugasla bol. Pod črnimi trepalnicami je visela solza, kakor bi se mrtve oči plakale za solem te zemlje, na ustniah je ležalo nekaj zadržnega kakor zadnji hrepenčji vzdihljaj, ostekleneli školkji ušes sta se zdeli votlejši, otrpli v gladni pripravljenosti, da bi sprejeli vsaj še en živ drhtljaj; brezkrivne nosnice so zevale, kakor bi se odpirale vonjavam, in grudi so se zdele, da hranijo še neizdavljen jek. Pustolovec je s strahotno jasnostjo spoznal poslednjo Marijino misel, v kateri ni bilo več toge strtega srea in ne grenkobe siromaštva; človeška ljubezen se je bi-

la utrnila z dušo vred, toda pravega, živalska strast od bitja je ostala zarezana v teh črtah in je mledovala še zdaj: "Povejte, grof, zakaj ne smem živeti! Oh dajte, pripovedujte mi o solneu, gozdih in poljanah, da jih vidim v mrtvih možgani, dr. vztrepeče nad njimi se moje ledeno sree..."

Po prestih je odšel iz sobe, s stopnic je že zletel; in komaj ga je obšla spodaj dopoldanska luč, je ugasnil beli obraz v njegovi duši...

"Pripravljen, Jacques?" je kliknil tovarišu. "In zrak je čist! Na pot po belem svetu!"

Obrnil se je k hišnim vratom, da vidi sam; tedaj pa se je prikazalo v veži potro lice starca, ki je neodločno krenil proti njemu. "Ekselenci?" se je začudil on. "Kaj vraga vas nosi v to razupiti hišo?"

Toda pogled v prosoče oči deželnega varuha ga je navdal takoj z mehkejšimi čustvi. Predsednik je bil resnično uničen, pravi pravecati zgled obupa. Z migom je povabil pustolovec v kot, ki ju je skrtil osem tovarišev, in tam je zdajci zastakal iz dna svojih srčnih muk: "Za božjo voljo, rešite me! — Prizanesite... Ali vam nisem ustrejal, kolikor more človek človeku, in stopil točno v sleherni vašo zanko? Ali ne tvegavam vsega, da vam ohranim prsto pot?... In vendar vztrajate in me pogublja-te! Skobyll mi je povedal, da se branite iti, še zdaj; in tako prihajam sam, vzlic njegovemu odgovorjanju in Klotildini prepovedi. Rotim vas, kakor se sam Bog prosi..." — pri teh besedah je revez sklenil roke ter bridko zajokal, — "usmilite se in pojdite v mir!"

Hotel je pasti na kolena, toda Veselko mu ni dovolil. (Konec prihodnjiki.)

Izpred ljubljanske porote.

Tatvine pri ljubljanski tvrčki.

Anton Velkavrh in Jožef Koemur sta služila pri tvrdki Breznik & Fritsch. V letu 1921, in 1922 sta pokradla veliko množino raznega blaga. Predsednik Levčnik je vprašal obtoženega Tomažiča: "Povejte, kako ste prišli na pregrešno misel, da sta začeli svojemu gospodarju krasti?" — "Mesece januarja 1921 me je nagovoril Ivan Dovč, naj mu pomagam krasti. Nato me je zapeljal hlapec Jožef Koemur, da sem kradel, približno dobro leto sem polagoma kradel, dokler me ni so aretirali. Koemur mi je rekel, da mi bo dajal polovico od izkupila ukradenega blaga, dajal mi je pa le 60 do 70 kron na teden, za kateri denar sem si kupoval kruha; kadil nisem, v gledališče in kino tudi nisem hodil. Koemur je tudi priznal, da je kradel. So lastnik ukradene tvrčke g. Venčeslav Breznik je rekel, da je bil Tomažič tih, priden fant, Koemur pa hinavec, tat in pijanec, katerega je obdržal v službi, ker se mu je smilila njegova žena. Tomažičev zagovornik dr. Adlešič je v svojem zagovoru poudarjal, da je bil Tomažič zapeljiv. Vsled pravoreka porotnikov je razglasil na to predsednik porotnega senata Levčnik opristilno sodbo glede na Tomažiča, in da se Koemur obsodi na 1 leto težke ječe.

Nasilen napad v Dravljah. Pod predsedstvom višjega svetnika dr. Modica, je razpravljala porota o tožbi proti 18 letnemu

4000 kron. Galičev zagovornik dr.

4000 kron. Galičev zagovornik dr.

4000 kron. Galičev zagovornik dr.

4000 kron. Galičev zagovornik dr.

4000 kron. Galičev zagovornik dr.

4000 kron. Galičev zagovornik dr.

4000 kron. Galičev zagovornik dr.

4000 kron. Galičev zagovornik dr.

4000 kron. Galičev zagovornik dr.

4000 kron. Galičev zagovornik dr.

4000 kron. Galičev zagovornik dr.

4000 kron. Galičev zagovornik dr.

4000 kron. Galičev zagovornik dr.

4000 kron. Galičev zagovornik dr.

4000 kron. Galičev zagovornik dr.

4000 kron. Galičev zagovornik dr.

4000 kron. Galičev zagovornik dr.

Švigelj je osredotočil svoj zagovor na to, da se Galič ni mogel s svojimi dohodki preživeti in da je škoda poravnana. Porotniki so s 6 da in s 6 ne zanikali vprašanje glede na prodajo vagona lešar Zagarjevega lesa letos meseca avgusta Svetu. Predsednik dr. Modic je na to razglasil sodbo, s katero je Galiča obsodil na 15 mesecev težke ječe, poostrene s postom in trdim ležiščem na mesec.

Detomorilka.

Ljubljanska porota je v sedanjem zasedanju drugič sodila detomorilko. Na obtoženi klopi je sedela l. 1895 rojena Ana Tacar iz Ep. Gameljnov. Bila je poštna dokler je ni zapeljal njen gospodar, 60 letni mlinar Frane Virk v Srednjih Gameljnih. Odšla je domov k svojemu staršem. Predsedniku današnjega porotnega senata višjemu svetniku dr. Kaisserju je Tacarjeva odkrito priznala, da je kriva. Šla je na Vrhniko po zdravlila. Otroka je njena mati krstila. Rekla je, da je drugi dan sama otroka pokopala. Sodna izvedenec dr. Avranovič in dr. Travnar sta izpovedala, da je bil otrok zaduščen. Okoli vratu sta našla pri mrtvem novorojenčku trikrat ovito in zažrgnjeno vrvice, na vratu so se poznali tudi odtiski prstov. Državni pravnik dr. Ogoreutz je v svojem govoru zahteval, naj porotniki najne stavljen glavno vprašanje glede na detomoru potrdi. Po zelo kratkem posvetu so porotniki z 11 da in z 1 ne glasom potrdili vprašanje o detomoru. Predsednik porotnega senata je nato razglasil sodbo, s katero je bila Tacarjeva obsojena na tri leta težke ječe.

Ker sta bila v tem zasedanju ljubljanske porote obsojeni dve detomorilki, se je postavila s tem ljubljanska porota na resno, moralno stališče glede na presojo kaznivosti detomorov, ker je sko raj 20 let ljubljanska porota dosledno detomorilke oproščala.

Sreča v nesreči.

Posesnik I. Stroj in Ostroga je hotel pri nekem vodnjaku napojiti svoje konje, pa se mu je deska vrhla, vsled česar je padel v 12 metrov globok vodnjak, v katerem je bilo nad meter visoko vode. Prihitevi ljudje so ga spravili na suho brez posebne poškodbe. Čudno pa je, da se mož v taki globljini ni do smrti pobil.

IŠČE SE

"Klokarje", ki so izvežbani pri moških slavniki. Sil-Gor Hat Co., 200 Greene St., New York City.

IŠČEM

izučenege peka za stalno delo. Plača po dogovoru. Eventualno se pekarija s hišo vred odda v najem ali pa tudi prodaja pod ugodnimi pogoji. Lepa prilika za pravega človeka. Velika slovenska naselbina in edina slovenska pekarija z mnogobrojnimi odjemalci. Ponudbe na upravnistvo tega lista pod šifro "Pek". (9-11-10)

VABILO

na igro "Skriven zaklad", katero priredi Jugoslovenska Glasba v nedeljo 15. oktobra 1922 v Srbskem Domu, 443 W. 22. St., New York City. Vstopnina 75¢. Pričetek ob 3. popoldne. Vsporedno sledi: 1. Jugoslovenska Glasba igra: Koroško koračnico, Reško koračnico, Hrvatski Dom in Potovanje po kranjski deželi. — 2. Šaloigra "Skriven zaklad" v treh dejanjih. — 3. Šaljiva enodejanka "V ječi". — 4. Prosta zabava in ples. — Čisti dobiček te prireditve je namenjen za pokritje godbenih stroškov, zato vjdno vabimo vse Jugoslovane v Greater New Yorku in okolici, da se te prireditve polnoštevilno udeležijo in nam pomagajo k boljšemu uspehu. Na veselo svidenje dne 15. oktobra! Jugoslovenska Glasba (3x 28-9. 9&11-10)

Ako želite dobiti sorodnike ali znance iz stare domovine,

pišite nam prej za pojasnila, ker številno priseljenec je omejeno. FRANK SAKSER STATE BANK, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

dobro službo in dobro plačo pri slovenski družini; zglaš naj se pri Mrs. Jerman, 42-Sherman St., Brooklyn, New York. (7-10-10)

Najboljša cigareta

Obnovitev Turčije.

Velikansko vprašanje se je odprlo pred Evropo. Angorska republika pod vodstvom Gazi Kemal paše je z bliskovitim sunkom bogato založena z orožjem iz Rusije reče Nemčije, vrgla Grke iz Male Azije, in stoji pred vrati Carigrada, katerega stražijo oddelki velike antante. Ves ogromni muslimanski svet od Balkana do Indije na eni in Maroka na drugi strani se veseli te zmage in jo po pravici smatra za vpostavitve kalifata — seveda na novih iz Evrope prevzetih načelih politične enakopravnosti in demokratizma. Nas se to vprašanje tudi tiče in sicer še zelo, ker gre za posest Carigrada, Trakije, za važne teritorialne izpremembe na Balkanu, ki bodo razburkale vse stare nacionalne strasti in zopet zbudile k življenju deloma upravičene, deloma neupravičene aspiracije; tako naše kakor naših sedov.

To vprašanje je pa tem bolj nevarno, ker so z zmago kemalistov, kateri danes moralno predstavljajo ves izlah, prizadati interesi vseh svetovnih držav. Anglija, ki je ves čas podpirala Grke, kateri naj bi služili kot protiutež, zoper angorsko republiko, stoji zdaj pred popolnim polomom svoje politike in vidi ogrožen Carigrad, morske ožine, Mezopotamijo, Arabijo in — Indijo. Francija in Italija pa se kemalističnih zmag očividno veselita; Italija zato ker je uničena Grčija kot resen konkurent v sredozemskem morju; Francija, ker meni, da oslabitev angleškega vpliva v Orientu pomeni ojačenje francoskega in ker smatra, da je Turčija v Evropi, to je v Carigradu, manj škodljiva nego če ruje v Mali Aziji. Mogoče je ta račun pravilen mogoče da ni; za enkrat so zavzniki glede rešitve tega vprašanja precej needini.

Ka Kemalom pa stoji Troekij, ki dobro ve, kakšen udarec prizadene Angliji, ako bi morske ožine ne stale več pod njeno kontrolo in ako bi se muslimanske dežele, ki obkrožajo Indijo, znebile angleškega varuštva in vpliva.

Bilo bi neumestno dajati v tem momentu kakšne konkretne nasvete, ko je vprašanje tako zapleteno in kočljivo. Na vsak način morajo naši državniki napeti vse sile, da pripomorejo k mirni rešitvi vprašanja.

Menimo, da se bo, ako nastopi velika antanta solidarno in s lidarno z njo mala antata, vprašanje dalo rešiti mirnim putem status quo na Balkanu ohrani ali pa psremeni. Zadnja poročila tako iz Londona kakor iz Pariza kažejo namreč, da Anglija in Francija uvidevata nujno potrebo polnega sporazuma. Kar se nas tiče, je dobro, da je naša zunanja politika pod Nimčičem v dosti dobrih rokah in da imamo v Češkoslovaški dobrega svetovalca. Vojnega zapletka se je treba na vsak način izogniti, to je pač so glasno in enodušno mnenje vsega ljudstva.

RABIM 50 MOŽ za krle (logse) rezati. Plačam po \$1.75 do \$2.00 od 1000 čevljev. Dober delavec zasluži lahko 6 do 8 dolarjev na dan. Drevje je lepo. Plačam tudi \$2.75 do \$3.00 na dan in hrano pristo. Delo stalno. — Hubert Mihie, Alexander, Upshur Co., W. Va. (9-10-10)

SLOVENKA DOBI dobro službo in dobro plačo pri slovenski družini; zglaš naj se pri Mrs. Jerman, 42-Sherman St., Brooklyn, New York. (7-10-10)

ZDRAVJE in BLAGOSTANJE!

Če trpite vsled "REVMAATIZMA", ZAPRTJA, NE-PREBAVE, PRIŠČA, BRONHITISA, ULJES, če so vaši živci na katerikoli način prizadeti; ali če hočete imeti lepo, čisto, zdravo polt, hočemo, da poskusite zavoj našega CUDOVITEGA ZDRAVILA, YEASTOLAX. Poleg raznih sestavin vsebuje YEASTOLAX najvišje in najbolj uspešne VITAMINE, o katerih je moderni svet pronašel, da so neobhodno potrebni življenski moči. Njihova uporaba je pomagala ljudem po celi deželi, sedaj se veselo popolnega zdravja in živahnosti. YEASTOLAX ne povzroča pečice ter je milo odvajalno sredstvo. Njegovo delovanje je gotovo.

Da hitro uvedemo YEASTOLAX v vsako občino, bomo dali za določen čas vsaki osebi, ki nam pošlje \$1.00 za stroške velikega zavoja,

POPOLNOMA ZASTONJ 50,000.00 RUBLJEV

Ruski rubelj je bil svoj čas vreden 55 centov, kar bi znašalo v gorenji vrednosti \$27,500.00.

Stedite ta denar. Veliko jih je bogateljo, ker so kupovali tuj denar po vojnah. Praviijo, da so v Rusiji razkrili množino radija, ki reprezentira \$50,000,000,000, in časopisje opozarja na velikanske ameriške načrte glede olja in drugih industrij, ki se obračajo proti Rusiji. The Chicago Tribune je opozorila 12. septembra na nov prekop, ki je bil ravnokar odprt za plovo med Rusijo, Nemčijo, Perzijo in Centralno Azijo. To je nov vir surovin za rusko-nemško zvezo, posebno pa olje, magnezij in baker. Nemški in ruski trgovini je odprta pot v bogato Perzijo in Centralno Azijo. Pomislite, kaj to znači. Brez dvoma ne boste opustili te prilike ter si nabavili te rublje.

Naša želja je, da bi vsakdo v Ameriki, ki potrebuje naše zdravilo, poslal po zavoj našega YEASTOLAXA. Mi se poslužujemo te metode, da razglasimo hitro njega YEASTOLAXA bodo veliko več vredne. Prepričani smo, da boste zadovoljni. Samo izpolnite spodnjo nakaznico, sestavine. Čudovita tonika in zdravilne sestavine pošljite takoj in pridenite \$1.00. Dobili boste svoj zavoj YEASTOLAXA in 50,000.00 rubljev brez zamude. Zadovoljstvo garantiramo ali pa vrnemo denar. Pomnite, da je ponudba samo za en čas, tako za vaše zdravje in bodočnost, pojdite danes na delo.

YEASTOLAX COMPANY
1253 So. Michigan Avenue, Dept. F154 CHICAGO
IZPOLNITE SPODNJI KUPON.

YEASTOLAX COMPANY,
1253 So. Michigan Avenue,
Dept. F154, Chicago, Illinois.

Prosim, pošljite mi zavoj YEASTOLAXA in 50,000,00 rubljev. Priloženo dobite \$1.00. Če ne bom zadovoljen, mi boste vrnil denar.

Ime
Naslov
Mesto Država

(Advertisement)

SLOVENSKO-AMERIKANSKI

KOLENDAR

za leto 1923

JE IZŠEL.

Koledar je bolj obširen, kot je bil pretekla leta; vsebuje 192 strani. Vsebuje krasne slike, ter presega glede zanimivih razprav, pripovedi, in poučnih člankov vse dosedanje.

Cena je s poštino samo 40 centov za Jugoslavijo je ista cena.

Izrežite ta kupon, pridenite pokritje v znamkah ali Money Order, ter pošljite nam.

Naročilni list.

SLOVENIC PUBLISHING COMP.
82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

Priloženo pošiljam \$....., za kar Vas prosim, da mi takoj pošljete iz. "SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLENDAR" za leto 1923.

Ime
Naslov

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH

KAPITAN BLOOD

NJEHOVA ODISEJA.

Spisal Rafael Sabatini.

Za "Glas Naroda" prevel G. P.

16

(Nadaljevanje.)

Polkovnik Bishop pa je bil drugega mnenja. Po njegovem mnenju je bilo treba še dosti, dosti besed. To je tudi povedal naglas, nasilno in brezobzirno, kajti postal je naravnost neslan, kadar se je raztogotil.

— Vi govorite kot kak Španec, gospod polkovnik, — je rekel governer ter zadal s tem ponosu polkovnika rano, ki ga je skelala še več tednov pozneje. Za trenutek pa mu je ustavila tok besedi in pohitel je iz barake, tako poln gneva, da ni našel zanj primernih besed. Dva dni pozneje pa so prinesle ženske iz Bridgetowna, žene in hčere plantažnikov in trgovcev, ranjenim mornarjem svoje prve darove.

Peter Blood je bil zopet tam ter prevažoval poverljive mu španske ranjence. Vsa usmiljenost in vsi darovi pa so veljali članom posadke Pride of Devon. To je smatral Peter Blood za povsem naravno. Ko pa se je dvignil s strani nekega bolnika, kateremu je ravno prevezal rano, je zapazil v svoje veliko presenečenje, da se je ena izmed žensk odločila od splošne gneve ter položila nekaj platna ter koscev svežega sladkornega trsa na vrečo, ki je služila kot odeja postelje enega njegovih španskih ranjencev. Bila je elegantno oblečena v svetlo-modro svilo in sledil ji je napol nag erno, ki je nosil košaro.

Peter Blood, ki je preje skelal suknjo ter imel rokava svoje grobe srajce zavahana do komolcev, je stal presenečen par trenutkov, s krvavo cunjjo v roki.

Ženska, ki se je tedaj obrnila ter malo nasmehnila v pozdrav, je bila Arabella Bishop.

— Ta mož je Španec, — je rekel Peter s povdankom človeka, ki skuša popraviti zmotno kakega drugega, a obenem je bilo v njegovem glasu tudi nekaj porogljivega.

— To vidim, a kljub temu je človeško bitje.

Ta odgovor, ki je vseboval obenem tudi karanje, ga je presenetil.

— Vaš stric, polkovnik, je drugačnega mnenja, — je rekel, ko je premagal svoje presenečenje. — On jih smatra za mrčes, katero je treba pustiti, da pogine od kužnih ran.

Arabela je tedaj že boljše zapazila ironijo, ki je tičala v njegovih besedah. Nepremišljeno je zrla vanj.

— Zakaj mi pripovedujete to? — je vprašala.

— Da vas posvarim, ker bi si drugače nakopali nezadovoljstvo polkovnika. Če bi šlo po njegovi volji in glavi, bi nikdar ne smel obvezovati njegovih ran.

— In vi ste seveda mislili, da moram biti jaz polkovnikovega mnenja? — Nekaj ostrega je bilo v njenem glasu in nekaj izživalnega v pogledu njenih oči.

— Ne bi hotel biti surov napram kakim dami niti v svojih mislih, — je rekel Peter. — Da pa bi vi dajali svoje darove njim z mislijo, da bo vaš stric lahko izvedel za to... Prenehaj je ter pustil stavek nedokončan.

Arabela pa ni bila zadovoljna.

— Najprej mi podkujete nečlovečnost in nato strahopetnost. To ni tako slabo za moža, ki trdi, da bi ne bil rad surov napram ženski, niti v svojih mislih. — Zavnel je njen fantovski smeh, a v tem slušajući ni ugaljal Petrovimi usosom.

Zdelo se mu je kot da jo vidi sedaj prvič in spoznal je, kako napačno jo je bil sodil.

— Gotovo, kako bi si mogel misliti... da bi mogel imeti polkovnik Bishop angelja za svojo nečakinja? — je rekel drzno, kajti bil je drzen kot so drzni možje v svojem nenadnem kesu.

— Seveda bi si ne mogli misliti kaj takega. Ne zdi se mi, da bi pogosto pravilno uganili.

Osinila ga je s temi besedami in s svojim pogledom ter se obrnila proti črni in košari, katero je nosil. Iz te košare je pričela jemati sadeži ter jih polagati v takih kupih na postelje šestih Špancev, da je bila košara prazna, ko je postregla zadnjega ter ji ni nič ostalo za njene lastne rojake. Ti seveda niso posebno potrebovali njene darežljivosti, kajti bogato so jih obdarile in založile druge ženske.

Ko je na ta način izpraznila svojo košaro, je pozvala črne in brez vsake nadaljnjše besede ali pogleda za Petra odšla iz barake, z dvignjeno glavo ter naprej potisnjeno bradico.

Peter jo je pogledal, ko je odhajala. Nato pa je vzdihnil.

Presenetilo ga je razkritje, da ga je vznemirjala misel, da jo je razsrdil. Kaj takega bi se mu ne moglo pripetiti en dan poprej. Sedaj pa je poznal njeno resnično naravo.

— Ras, zaslužim klobuto. Zdi se mi, da sploh ne poznam človeške narave. Kako za sto vragov pa bi mogel domnevati, da lahko proizvede družina, ki je izkotala satana kot je polkovnik, tudi svetnico kot je ona?

Šesto poglavje.

NACRTI ZA BEG.

Od takrat naprej je prihajala Arabella Bishop vsaki dan v barako s sadeži in pozneje tudi z denarjem ter obleko z španske jetnike. Svoje obiske pa je delala ob takim času, da se ni Peter Blood nikdar več sestal z njo. Njegovi obiski so seveda postajali krajši, ker so se rane jetnikov dobro celile. Pod njegovo oskrbo se je vračalo vsem tem jetnikom zdravje, a polna tretina ranjenih v oskrbi Wahckerja in Bronsona, — ostalih dveh zdravnikov, je umrla za ranami. To je seveda le še bolj povečalo ugled tega puntarja-kaznjena. Mogoče je bila to le vojna sreča, a ljudje v Bridgetownu se niso brigali za to. Praksa obeh njegovih prostih stanovskih tovarišev se je še bolj skrepila in njegovo lastno delo in dobiček polkovnika sta se zvečala. Whacker in Bronson sta raditega pričela razmišljati o načrtu, kako napraviti konec temu nezgodnemu stanju stvari. S tem pa smo posegli že naprej v povest.

Nekoga dne, ko je prišel Peter Blood slučajno ali namenoma v barako cele pol ure prej kot ponavadi, je srečal Miss Bishop kot je ravno stopila iz barake.

Snel je svoj širokokrajni klobuk ter stopil na stran, da ji nudi prosto pot. Ona pa je šla svojo pot, z dvignjeno glavo ter očmi, ki niso hotele zreti v nobeno smer, v kateri bi se sestale z njegovim pogledom.

— Gospodična Arabella, — je rekel on, nekako proseče, tožeče. Šele tedaj se je navidez zavedla njegove navzočnosti ter ga premerila z nekako porogljivo-zasmehljivim pogledom.

(Dolje prihodnja.)

S potovanja v Ljubljano.

Trst... Čas kislih kumaric je ven, kopalna sezija je pri kraju, to samo vduhuje mori le še laške liste, ki molče o Krnu kot grob, a se kopljejo v dolgih poročilih o velesejmu, ki ni napačen — kajpak da ne, a za Trst bi moral biti boljši. Sam dež in zopet čas, čas zgodnje jeseni z vsemi svojimi znaki. Tu pa tam malo burje. Prav malo še. Človeku se hoče ven, ven, kamorkoli. — Stopil sem na delegacijo, kjer so mi dali vizum. Na kokodru sem kupil listek za ponočni brzovlak, o katerem se mi je zdelo, da še najhitreje vozi in vstopil sem v prvi voz, ki sem ga vide. S tretjim razredom.

Neki gospod je bil v kupeju. Pogledal me je od nog do glave, kot da ima kaj povedati. Nič mi ni povedal. Menil sem, da je morda Slovenec, lahko pa tudi Nemec. Vzel sem v roko "Novo prešo", če je Nemec in mu je do govora, bo znil. Vzel sem "Piccolo", če je morda Italijan. Ni znil, le gledal je. Vzel sem Gorkarjev roman "Svitanje", ki ga je berem, kadar mi hoče biti dolg čas; zopet ni znil. Ali je zamorec, ali pa mi nima ničesar povedati.

V kupe sta vstopila še dva gospoda. Prva beseda je bila nemška. Trda. Druga beseda je bila madžarska. Tekoča. Gospod, ki je prvi sedel v kupeju, se je zganil. Razodelo se je, da je "mažar-ember". Vsi trije trgovci. Dva iz Budimpešte, tretji iz Subotice, tedaj Jugoslovani. Stopil sem bil v vagon namenjen za v Budimpešto. Nič ne de, saj je Ljubljana preje kot glavno madžarsko mesto. Vstopil je še četrti. Zagrebčan. Spoznal sem, da razume madžarsko. Vtaknil se je namreč v nemški jezik v njih pogovor. "Da ljudstvo v Jugoslaviji zabavlja, niso gospodarski vzroki." — "Zakaj ne?" je vprašal Madžar iz Budimpešte. — "Ker se godi ljudstvu bolje kot se je godilo prej in kot se godi drugje." — "Čemu pa je nezadovoljstvo?" — "To so politični vzroki. Ni pa nezadovoljstvo z državo, ki jo hoče imeti, ampak z načinom vladanja. Sicer pa je to povsodi." — "To je res; toda po mojem mnenju Jugoslavija ne more obstajati." — "Po Vaši želji recite. Saj se vidi, kdo more obstajati kdo ne. Le poglejte Avstrijo," je dejal Zagrebčan.

Madžar iz Subotice pa: "Zakaj je anektirala nas Madžare?" — "Če je v neki vasi en sam Madžar, vsi drugi pa Jugoslovani, bi te vasi ne smeli anektirati." — "Ampak, ona nas zatira, prej tega ni bilo. Madžari niso nikoli zatirali." — "Bumf! Splošen smeh. Še oni iz Subotice se je smejal ne vede zakaj. "Vse države zatirajo," se je oglasil zopet eden. — "Poglejte Slovencev v Trstu so zažgali Balkan, kjer so se shajali." — "Aaa, sta se začudila onadva. "Kdo je zažgal?" — "Fašisti," se je glasilo pojasnilo. "Pa bo država plačala?" — "Nič ne bo plačala." Nekaj trenutkov molka. Nato trgovski pogovor, pogovor, potem dremanje, zopet trgovski pogovor in dremanje do Postojne. Tam kupovanje listkov do Ljubljane in drugamo. Počasi, počasi. No, vlak čaka in zamuda nič ne de. Potniki čakajo uradnika, Dunaj čaka potnike. Saj na svetu se sploh nobena stvar n emudi. To pogosto tudi pri naših železnica obšutimo.

Spim... Ljubljana; nekaj potnikov vstopi, mokri so od vlage. Stopil sem na peron. Ena ura. — Vlak ima eno uro zamude. Nič ne de. Ljubljana je etala še vedno na mestu. Dež je padal. Ulice so bile temne. Naglo v hotel. "Prosim, ali imate kako sobo?" — "Nič več, vse zasedeno." — "Niti z dvema posteljami ne?" — "Niti s štirimi posteljami ne, gospod," je dejal vratar. Pa gremo drugam. Isto. Vseh hotelov se ne spleča obletati. Grem v kavarno Evropo. Ta je odprta vso noč. Sedem za mizo, naročim kavo in prenočujem zastoj.

Kavarna je polna. Ljubljana

je postal tiste dni velikomešan. Dovoljeno mu je krotaki vso noč. To priliko je dobro izrabil. Pijejo vino več kot kavo. Glasni so in dovtipni. Najglasnejši so Zagrebčani. Za mojim hrbtom jih je celo omizje. Vse ženske nadlegujejo s pogledi in z besedami. Tipi mešetarjev. Seveda ne vedo, da je Ljubljana na zunaj silno spodobna in si le zaokrožene dni be privoščijo kaj krepkejšega. To pa ni za javnost. Zato Zagrebčani niso imeli uspeha. Videl pa sem tale prizor:

Mlada dama in častnik sedita pri sosednji mizi. Oba kadita cigarete in se pogovarjata. Častnik se za hip odstrani. Eden Zagrebčanov se dvigne, stopi k dami in ji vzame cigareto iz rok, dene jo v usta in gre po kavarni. Častnik se vrne, dama mu pove slučaj. Zagrebčan je moral s poklonom vrniti cigareto. Osramočen je bil drugega se ni zgodilo. Ilustracija teh ljudi.

Velesejem... Ne bom pisal strokovnjakega poročila, ker bi mu nihče ne verjel. Povsem samo da mi je ugajal. Bolj kot tržaški. To ne zato, ker sem "naročnjak" ali ker je bil na ravni, ali ker so paviljoni v jugoslovanskih barvah pisani, ampak, ker je lepo urejen in mnogovrstnejši. Tudi je mnogo večji kot lansko leto. Cela pisana naselbina, lepa, zelo lepa, kavarne, bari, karkoli hočeš. — Ljubljana se je v večernih urah pridno poslužila velesejmovih gostiln, ki imajo sicer najdražja vina, a so tudi najdalje odprte. Tudi kitajski bar dobi, turško kavarno, ruski bar itd. Ljudstva veliko, skozi paviljone se težko prerineš, raje bi včasih šel nazaj kot naprej.

Poleg velesejma stojita cirkusa. Baje sta imela zelo velik obisk. Če hočeš na vrtljak, ti je postreženo, tudi zabavo čolni so na razpolago, streljati se lahko učiš in fotografirati se lahko daš v desetih minutah. Sploh je dal velesejem sicer mrtvi Ljubljani precej živo sliko. Polno ljudi na ulicah, polno ljudi na razstavah.

Nekaj drugega pa je gledališče Deveta dežela. V Tivoliju je. Rusi igrajo, plešejo, pojejo. Čudovito je, kako pri nas ruska "šmira" pospešuje slovansko vzajemnost. Vse je navdušeno zanje. — Pri pogrujenih mizah na prostem se lahko kadi, "kvanta" dela opazke med igro, živjaga igrano melodijo pomaga peti... Čarovito! Poleg tega pa Danilo. Danilo s črnim frakom namreč, s cilindrom in ogromno krizantemo slovenske šmire. Ko se prikaže, ga občinstvo pozdravi. Posebno ljubljansko. Pove dovtip, ki je precej masten, simpatija je na vrhuncu. Nastopita Rus in Rusinja z banalnimi in vsak okus žalečim plesom, podobnim breanjim uprežene kobile, ki se trže iz vajeti.

Sveže grozdje.

Imamo vedno na poti več kar najboljšega CALIFORNIJSKEGA SVEŽEGA GROZDJA vseh vrst. Najmanjše naročilo je ena kasa.

Za garancirano vrsto, varno odpošiljatev in prave cene se obrnite osebnost ali brzojavno na:

Pacific Grape Company,

449 West Broadway

New York City.

(Za New York in sosednje države)

Pacific Grape Company

Flood Building

SAN FRANCISCO, CALIF.

(Za druge države.)

Praktični Računar

Priročna žepna knjižica, ki ima vse kar je v kupčiji potrebno, še natančno izračunjeno, kakor tudi za izračunjenje obresti.

Knjižica je trdo vezana, stane 75c

SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 Cortlandt Street : New York

HAMBURG

Direktna vožnja z čudovitimi novimi "O" parniki. Potovanje za vse kraje Evrope.

ORBITA 14 okt.; 29 nov.; 10 jan.
ORDUNA 21 okt.; 20 dec.; 31 jan.
OROPEA 4. nov.

Naravnost v Cherbourg, Southampton, Hamburg.

Zaprte kabine. Nobenih posebnih pristojbin.

ROYAL MAIL

STEAM PACKET COMPANY

SANDERSON & SON INC. AGENTS

26 Broadway New York

117 W. Washington St. Chicago

— ali katerikoli parobrodni agent. —

Občinstvo zahteva ponovitev. —

Tuli. Danilo ga hoče pomiriti z dovtipom. Toda ponoviti se mora.

Vse banalne točke so morali ponoviti, dasi še najboljša ni bila uprizoritev vredna.

* * *

Iščem človeka, s katerim se imava za noreca, da sva si prijatelja. Kje je? Na sejmju ga ni, na cesti ga ni. V kavarni ga ni. Spomnim se pametne ideje. Grem pod zemljo. Kam pa? V unionsko klet. Ne poznate te kleti? To je pač središče kulturnega in političnega dela. Neizvršeni načrti, nenapisane študije in pesmi kritika vsega javnega dela visi po stenah. Toda to naj te ne moti. Saj imamo tudi v Gorici take lokale in v Trstu tudi. Tistih, ki delajo ob polnočnih urah, je malo. Oboji izgubljajo moči in se starajo, eni ob pisalni mizi, drugi ob kroku, eni delajo, drugi kritizirajo.

Tako je svet narejen, zato so "unionska klet", "fajmošter" in "kaplan" samo sestaven del goinilne sile našega napredka. — Prijatelj se nam dobil v kleti. Pil je četr. Vsakdo pije samo četr.

Ter četrta pa — je več po vrsti. Vsakdo govori, vsakdo sklepa, obsoja, vsakdo bi delal boljše, boljše slike in pesmi, boljše finančno politiko in diplomacijo, ampak na žalost je evička še obilo v deželi. Ko ga popijejo — Bog ve...

Glede izplačil v ameriških dolarjih!

Po novi odredbi finančnega ministrstva v Jugoslaviji je bankam tam: sedita prepovedano izplačevanje čekov ali drugih nakazil v tujih valutah. Ako torej pošljete denar v ameriški valjavi, bo daj potom čeka ali nakazila, ga banka v Jugoslaviji ne sme izplačati v dolarjih, temveč po dnevnem tečaju v domači valuti, to je v kronah oziroma dinarjih.

H sreči se je pa pri sestavi omenjene odredbe vpoštevala potreba iz selencev in toliko, da zamoremo za stranke, ki imajo potokoval v Ameriko, zvrstiti še vedno izplačila v ameriških dolarjih, vendar pa nakazilo ne sme presegati zneska \$250.— za vsakega posameznega potnika. Do te svote pa lahko izplačamo poljubne zneske. Ameriški denar se izplača le proti predložitvi potnega lista v Ljudu Jadranske banke v Ljubljani ali Zagrebu.

V AVSTRIJI, ITALIJI in ZASEDE. NEM OZEMLJU pa še vedno lahko brez evra izplačujemo izplačila v ameriških dolarjih.

Na nakaznici ali naročilnem listu naj bo vidno označeno, da se ima izvršiti izplačilo v ameriških dolarjih.

Poleg zneska, ki naj se izplača v ameriškem denarju, se nam mora poslati tudi za poštino in druge stroške kakor sledi.

Za izplačilo do \$ 10.— do 50 centov, za izplačilo od \$ 10.— do \$ 50.— po \$ 1.—, za izplačilo, ki presega znesek \$ 50.— po 2 centa od vsakega dolarja ali po 2.— od sto.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt St. New York, N. Y.

Kretanje parnikov - Shipping News

10. oktobra:	Berengaria, Cherbourg.	25. oktobra:	Pres. Monroe, Cherbourg; York, Bremen.
1. oktobra:	Pres. Polk, Cherbourg; Hannover, Bremen.	6. oktobra:	Tuscunia, Genova; America, Genova.
12. oktobra:	Pres. Arthur, Bremen; Mount Carroll, Hamburg; Taormina, Genova.	28. oktobra:	Lafayette, Havre; Majestic, Cherbourg; Kronland, Cherbourg; Norddamm, Boulogne; Conte Russo, Genova.
4. oktobra:	La Lorraine, Havre; Olympia, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg in Bremen; Orbita, Cherbourg in Hamburg; Saxonia, Cherbourg in Hamburg; Finland, Cherbourg; Arabic, Genova; Belvedere, Trst.	1. novembra:	Paris, Havre.
17. oktobra:	Resolute, Cherbourg in Hamburg.	11. novembra:	Argentina, Trst.
18. oktobra:	Pres. Garfield, Cherbourg.	2. novembra:	America, Genova.
19. oktobra:	Pochambeau, Havre.	4. novembra:	Olympic, Cherbourg; Lapland, Cherbourg; Jopessa, Hamburg; Pres. T. S. Moore, Bremen.
21. oktobra:	Homerie, Cherbourg; La Savole, Havre; Zealand, Cherbourg; Pres. Harding, Cherbourg in Bremen; New Amsterdam, Boulogne; Orduna, Cherbourg in Hamburg; Pres. Wilson, Trst.	7. novembra:	Mauretania, Cherbourg.
24. oktobra:	Aquitania, Cherbourg.	8. novembra:	France, Havre; America, Bremen.
		9. novembra:	Chicago, Havre; Mongolia, Hamburg.
		11. novembra:	Homerie, Cherbourg; Argentina, Trst.

CUNARD in ANCHOR ČRTE

Nov parnik na olje

SCYTHIA

20.000 ton

25. novembra

Naravnost v Dubrovnik in Trst.

Potujte v Jugoslavijo na tem velikem, novem, čudovitem parniku. Kabine z 2 in 4 posteljami, skrajno opremljene za potnike 2. razreda. Posebno pozornost se posveča ženam in otrokom. Izborna kuhinja in vino brezplačno.

TUDI PREKO CHERBOURGA VSAK TUREK NA TREH VELIKANIH

BERENGARIA AQUITANIA MAURETANIA

DASPEJO V JUGOSLAVIJO V 5 DNEH

Za šifrate in druge informacije se oglašite pri bližnjem parobrodni agentu

Vaši sorodniki, prijatelji in znanci v starem kraju

kupijo vožnji listek za pot v Ameriko najugodnejše za ameriški dolarji. Proti predložitvi potrjenega potnega lista za v Ameriko mi lahko izplačamo ameriški denar v uradu Jadranske banke v Ljubljani in v Zagrebu, toda znesek za posameznega odraslega potnika ne sme presegati \$240.

V Italiji in zasedenem ozemlju pa lahko izplačamo brez izjeme vsakemu poljubne zneske v ameriških dolarjih.

Ako kaj ne razumete, pišite nam, da Vam pojasnimo.

Frank Sakser Stat Bank,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Cenj. naročnikom Glasa Naroda v Pennsylvaniji poročamo tem potom, da jih bo obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. JOSEPH ČERNE,

kateri je pooblaščen nabirati na ročnino za naš list; zatorej prosimo rojake, da mu bodo kolikor mogoče naklonjeni.

Slovenic Publishing Co.

Prvi del: GLASOSLOVJE.
Drugi del: OBLIKOSLOVJE.
Tretji del: VAJE.
Četrti del: POGOVORI IZ VSAKODANJEGA ŽIVLJENJA.
Peti del: SLOVEN.-ANGLEŠKI BESEDNJAK.
Šesti del: VPRAŠANJA IN ODGOVORI katere mora znati vsakdo pri nabavi državlanskega papirja.

Vse angleške besede so navedene, kako se pišejo in kako se pravilno angleško izgovore. Iz te knjige je mogoče vsakemu priučiti se angleščine brez učitelja.

Knjiga je trdo vezana, vsebuje 250 strani, cena s poštnino

\$1

Slovenic Publishing Company
82 Cortlandt Street : New York, N. Y.

Potrebnost knjiga za pravilno priučenje angleškega jezika, z naveti kako postati ameriški državljan.

Slov.-Angleška Slovnica

Obsega sledeče:

Prvi del: GLASOSLOVJE.
Drugi del: OBLIKOSLOVJE.
Tretji del: VAJE.
Četrti del: POGOVORI IZ VSAKODANJEGA ŽIVLJENJA.
Peti del: SLOVEN.-ANGLEŠKI BESEDNJAK.
Šesti del: VPRAŠANJA IN ODGOVORI katere mora znati vsakdo pri nabavi državlanskega papirja.

Vse angleške besede so navedene, kako se pišejo in kako se pravilno angleško izgovore. Iz te knjige je mogoče vsakemu priučiti se angleščine brez učitelja.

Knjiga je trdo vezana, vsebuje 250 strani, cena s poštnino

\$1

Slovenic Publishing Company
82 Cortlandt Street : New York, N. Y.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.